

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩΙ ΑΓΙΩΙ ΠΑΣΧΑ

Ἀριθμ. Πρωτ. 450

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁλοκαρδίως σᾶς ἀπευθύνομεν ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸν χαρμόσουν χαιρετισμὸν «Χριστὸς Ἀνέστη!». Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ κέντρον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας. Χωρὶς τὴν Ἀνάστασιν ἡ πίστις ἡμῶν εἶναι «κενή» (Α΄ Κορ. ιε', 14). Ὁ Θεὸς Λόγος μὲ τὴν Ἀνάστασιν Του ἀφθαρτοποίησε καὶ ἐθέωσε τὸν τετραυματισμένον καὶ ἀμαυρωμένον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ πάλιν τὴν δυνατότητα τοῦ καθ' ὁμοίωσιν, τοῦ ὁποίου ἀπεστερήθη διὰ τῆς παρακοῆς.

Τί σημαίνει, ὅμως, ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, ἡ νίκη τῆς ζωῆς κατὰ τοῦ θανάτου, μέσα εἰς ἓνα κόσμον βίας καὶ πολέμων, ἐν ὀνόματι μάλιστα τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Θεοῦ;

Πολλοὶ σοφοὶ προσεπάθησαν νὰ ἐξεύρουν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου καὶ νὰ τὸ ὑπερβοῦν διὰ διαφόρων θεωριῶν. Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἑορτάζομεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ κηρύσσομεν εὐθαρσῶς τὴν κατάργησιν τοῦ θανάτου. Γνωρίζομεν ὅτι χορηγὸς τῆς ζωῆς εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Ὁποίῳ «ζωὴ ἦν» (Ἰωάν. α', 4). Ἔχομεν τὴν χαροποιὸν ἐμπειρίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐνίκηθη ὁ θάνατος διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. «Χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται, τῆς ἀναστάσεως τὴν πείραν εἰληφότα». Αὕτη ἡ πίστις καταυγάζει ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, συμπυκνοῦται δὲ ἐν τῇ Θεῖᾳ Εὐχαριστίᾳ. Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον κυρίως ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διέσωσε τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν ὡς κέντρον τῆς ζωῆς

καὶ τῆς πνευματικότητός της εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένον μὲ τὸ ὅτι ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρὴν τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ εὐχαριστιακὴ λειτουργία εἶναι πάντοτε πανηγυρικὴ καὶ χαρμόσυνος καὶ συνδέεται πρωτίστως μὲ τὴν Κυριακὴν, τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ πλέον συγκλονιστικὴ ἔκφρασις καὶ ἐρμηνεία τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς καινοποιητικῆς δυνάμεώς της εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς καθόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Ἄδην ὅπως τὴν θαυμάζομεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Μοῆν τῆς Χώρας. Ὁ Κύριος τῆς δόξης κατελθὼν μέχρις Ἄδου ταμείων καὶ συντρίψας τὰς Πύλας αὐτοῦ, ἀναδύεται νικηφόρος συνανιστῶν ἑαυτῷ τὸν Ἄδὰμ καὶ τὴν Εὐαν, ὀλόκληρον δηλαδὴ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν Ἑσχάτων. «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια». Ἡ κτίσις διαβαίνει ἀπὸ τὸ ζοφερὸν βασίλειον τοῦ θανάτου εἰς τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ πιστός, Ἀναστάσεως κοινωνός, καλεῖται νὰ κηρύξη τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. α', 8).

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, βιοῦσα τὸ μυστήριον τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως συγχρόνως, μᾶς καλεῖ σήμερον νὰ «προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι» καὶ νὰ «συνεορτάσωμεν Πάσχα Θεοῦ τὸ σωτήριον».

Διότι, διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἐγίναμεν ἓνας λαὸς ἡ ἀνθρωπότης· ἠνώθημεν εἰς ἓν σῶμα. Μὲ τὸν Σταυρὸν καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του ὁ Χριστὸς ἐθανάτωσεν ὀριστικῶς τὴν ὑπάρχουσαν ἔχθραν. Τοιουτοτρόπως, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς συμφιλίωσεως τῶν πάντων, ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀγάπης πρὸς πάντας, φίλους καὶ ἐχθρούς. Ὅλοι συμφιλιωμένοι, πλήρεις νέας ζωῆς, ζωῆς ἀληθινῆς, γινόμεθα συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ (πρβλ. Ἐφ. β', 15-20).

Ἀτυχῶς, σήμερον ἡ τρομοκρατία, οἱ πόλεμοι καὶ γενικώτερον ἡ ἀφαίρεσις τῆς ζωῆς ἀνθρώπων συνεχίζονται. Ὁ θρῆνος καὶ ἡ ἀγωνία τῶν θυμάτων, διαδιδόμενοι μάλιστα ταχύτατα διὰ τῶν συγχρόνων τεχνολογικῶν μέσων, διασχίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ σπαράσσουν τὴν καρδίαν μας. Διὰ τοῦτο οἱ ἡγέται τῆς ἀνθρωπότητος, πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοί, ἔχομεν καθῆκον καὶ χρέος ἀγάπης νὰ ἐνεργῶμεν πᾶν ὅ,τι ἐνδείκνυται διὰ τὴν ἀποφυγὴν αὐτῶν τῶν ἐκρύθμων καταστάσεων.

Ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ σημερινοῦ «κόσμου τοῦ παραλόγου», ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ καλούμεθα νὰ δώσωμεν τὴν καλὴν μαρτυρίαν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσφορᾶς πρὸς τὸν συνάνθρωπον, ἀγάπης καὶ μόνον.

Τὸ Πάσχα δὲν εἶναι διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους πιστοὺς μία στιγμιαία ἀπόδρασις ἀπὸ τὴν στυγνὴν πραγματικότητα τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶναι ἡ ἀκλόνητος βεβαιότης ὅτι ὁ θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματ. κη', 20).

Αὐτό, τέκνα καὶ ἀδελφοί, εἶναι καὶ ἐφέτος τὸ ἀναστάσιμον μήνυμα τοῦ Ἁγιοτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρου, πρὸς ὅλους τοὺς συνανθρώπους μας: ὅτι ἀνέστη Χριστὸς καὶ κατήργηται τὸ κράτος τοῦ θανάτου· τὸ κράτος τῆς ἐξουσίας τοῦ ἰσχυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀδυνατοῦ· καὶ ὅτι μόνον «ζωὴ πολιτεύεται» καὶ ἀγάπης θαλπωρὴ καὶ ἐλέους ἄβυσσος καὶ Χάριτος ἀκενώτου τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, ἡ ὁποία καλύπτει πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον· ἀρκεῖ οἱ ἄνθρωποι νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων (πρβλ. Ἰωάν, α', 3-4). Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα ἡμῶν πρὸς πάντας τοὺς πολιτικοὺς καὶ πνευματικοὺς ἡγέτας τοῦ κόσμου τούτου.

Δεῦτε, λοιπόν, λάβετε, φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς τοῦ Φαναρίου, τὸ ὁποῖον, ὡς φῶς Χριστοῦ, ὡς φῶς ἀγάπης, φαίνει πᾶσι· καὶ ἐν Αὐτῷ «σκοτία οὐκ ἔστιν οὐδεμία» (πρβλ. Α' Ἰωάν. α', 5). Ἄς ἐνωτισθῶμεν, ἀδελφοί καὶ τέκνα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἄς ἀπαλύνωμεν οἱ Ὁρθόδοξοι τὸν πόνον τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος, μὲ τὴν ἰδικὴν μας ἀγάπην καὶ θυσίαν.

Δόξα τῷ χορηγῷ τῆς ζωῆς, τῷ δείξαντι τὸ φῶς καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων προσωπικῶς, δόξα τῷ Βασιλεῖ τῆς δόξης Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου καὶ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα, ββ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως β.
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν. J

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα, μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.